

Onderzoek

Zaadonderzoek (bij vruchtbaarheidsonderzoek)

Bij een zaadonderzoek onderzoekt de laborant uw sperma.

Hiervoor moet u sperma inleveren bij het laboratorium. Bij het algemeen onderzoek kijkt de laborant naar het aantal goed beweeglijke zaadcellen. Dit heet 'semenanalyse'. Als het zaadonderzoek afwijkend is, kan het zijn dat een uitgebreider zaadonderzoek nodig is. Hiervoor moet u opnieuw sperma inleveren. We noemen dit een 'semen overlevings test' (SOT).

(073) 553 86 60

Maandag t/m vrijdag 8.30 – 12.45 uur en 13.30 – 16.30 uur

Hoe verloopt het onderzoek?

Hier vindt u alle belangrijke informatie

Hoe vangt u het zaad op?

Voor het onderzoek is het zaad van één zaadlozing nodig. Het zaad kunt u het best verkrijgen door masturbatie. Wij adviseren u om 2 tot 3 dagen voor dit onderzoek geen zaadlozing te hebben. Dit geeft een meer betrouwbare uitslag. Spreek het zaadonderzoek daarom ook niet af tijdens de vruchtbare periode van uw vrouw. De vruchtbare periode is de tijd rondom de eisprong.

Was vooraf de penis niet met zeep. De zeepresten kunnen schadelijk zijn voor de zaadcellen. In het eerste deel van de zaadlozing zitten de meeste zaadcellen. Let op dat dit deel niet verloren gaat! Gebruik bij het opvangen van het zaad geen condoom, glijmiddel of massagemiddel. Hierin kunnen stoffen zitten die het zaad doden. Is er zaad verloren gegaan? Schrijf dit dan op het formulier.

Controleer voor het inleveren het formulier en het potje of daar de juiste naam op staat vermeld. Nadat u het sperma in het potje heeft opgevangen, sluit u het goed af.

Let op!

Het zaad moet binnen één uur op het laboratorium zijn. Voorkom extreme koude en warmte. Dat is slecht voor het zaad. Het beste kunt u het potje rechtop vervoeren in uw binnenzak. U of uw partner brengt het zaad zelf naar het laboratorium. U moet zich hier wel legitimeren.

Hoe verloopt het algemeen zaadonderzoek?

Op de polikliniek Voortplantingsgeneeskunde krijgt u een formulier en een opvangpotje. Dit onderzoek wordt alléén op afspraak gedaan, zodat het zaad meteen kan worden onderzocht.

U belt hiervoor naar het laboratorium, telefoonnummer: (073) 553 27 64. U hoort dan op welke dag en hoe laat u het zaad in kunt leveren. U levert het zaadmonster in bij de balie van het Laboratorium Klinische Chemie en Hematologie. Deze vindt u in gebouw H, etage 0, ontvangst 2.

Wanneer krijgt u de uitslag?

De uitslag wordt met u besproken tijdens het evaluatiegesprek wanneer het onderzoek achter de rug is. Wanneer het zaadonderzoek bij u afwijkend is, kan het zijn dat een uitgebreid zaadonderzoek noodzakelijk is (SOT). Het kan zijn dat u doorverwezen wordt naar een uroloog. Meestal wordt er dan ook bloed afgenomen voor hormoononderzoek en wordt er een echo van de testikels aangevraagd.

Hoe verloopt een semen overlevings test (SOT)?

Het kan zijn dat uit het algemeen onderzoek blijkt dat uw sperma van minder kwaliteit is. Dan moet nu opnieuw sperma inleveren voor een uitgebreid onderzoek (SOT). Dit onderzoek gebeurt in het laboratorium van het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis (<https://www.etz.nl/Specialisme/Voortplantingsgeneeskunde>) (ETZ) in Tilburg.

Bij het Centrum Voortplantingsgeneeskunde JBZ krijgt u een formulier en een opvangpotje mee. Alleen in dit potje mag u uw sperma opvangen.

Alleen op afspraak

Voor het inleveren van uw sperma moet u een afspraak maken. U belt hiervoor naar het Centrum Voortplantingsgeneeskunde van het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis (ETZ). Telefoonnummer: (013) 221 00 60. Op het aanvraagformulier staat een plattegrond waar u het laboratorium in het ETZ kunt vinden. U volgt route 92 op de begane grond.

Wat neemt u mee?

Uw geldig legitimatiebewijs en het pasje van uw zorgverzekeraar. Hiermee laat u bij de ingang van het ETZ een nieuw pasje maken. Het laboratorium heeft dit namelijk nodig.

Inleveren semen overlevings test (SOT)

Het kan zijn dat de arts u heeft verteld dat u uw zaad in medium moet inleveren. U vangt dan uw sperma op in een opvangpotje waarin een speciale vloeistof zit. Deze speciale vloeistof noemen we een medium.

Medium bewaren in koelkast

U krijgt een buisje met medium mee van de verpleegkundige Voortplantingsgeneeskunde. Het buisje met het medium moet u thuis bewaren in de koelkast. Let op: Is het medium troebel? Dan moet u het niet gebruiken.

Vorbereiding

Voordat u begint met produceren van sperma moet u eerst het medium in het opvangpotje gieten. Het is belangrijk dat het medium op kamertemperatuur is. Gaat het om een intra uteriene inseminatie (IU) (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/intra-uteriene-inseminaties-iui>) behandeling? Dan kunt u het lege mediumbuisje afgeven op het laboratorium, als u het sperma gaat inleveren.

Korte tijd om in te leveren

Hierna produceert u sperma en vangt het op in het potje. Er mag maximaal een half uur tijd zitten tussen het produceren van sperma en het inleveren op het laboratorium. Dit is kort, maar is belangrijk voor de kwaliteit van het sperma. Het laboratorium moet namelijk binnen een uur na productie beginnen met het verwerken van het sperma.

Als het niet mogelijk is om dit binnen een half uur te doen, dan is het ook mogelijk om sperma in het laboratorium te produceren. U kunt dan gebruik maken van een toiletruimte. Als u dit wenst, geef dit dan aan bij het maken van de afspraak.

Wanneer krijgt u de uitslag?

Nadat u uw sperma heeft ingeleverd, is na 2 weken de uitslag bekend. U maakt een afspraak met uw eigen arts, om de uitslag te bespreken.

Vragen

Heeft u nog vragen?

Als u vragen heeft, kunt u deze stellen aan de verpleegkundige via de digitale Kinderwenspoli (<https://vpgjbz.digitalepoli.nl/login>).

Voor het maken van een afspraak belt u naar de secretaresse, via telefoonnummer: (073) 553 86 60.

Praktische tips

Wat neemt u mee?

Bij iedere afspraak in het ziekenhuis moet u meenemen: een geldig legitimatiebewijs, uw JBZ-patiëntenpas en uw Actueel Medicatie Overzicht (AMO). Hier vindt u meer informatie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wat-neemt-u-mee>) over wat u moet meenemen.

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak>). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

Digitale kinderwenspoli

Speciaal voor patiënten van het Centrum Voortplantingsgeneeskunde hebben wij de digitale kinderwenspoli (<https://vpgjbz.digitalepoli.nl/login>). Hier kunt u vragen stellen aan ons team, maar ook heel gemakkelijk informatie vinden over ziektebeelden, onderzoeken en behandelingen. Er is ook een forum waar u met andere patiënten in contact kunt komen.

MijnJBZ

Via de beveiligde website MijnJBZ (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u thuis uw persoonlijke en medische gegevens inzien zoals die in het JBZ bekend zijn.

Betrokken afdelingen

Voortplantingsgeneeskunde (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/voortplantingsgeneeskunde>)

Code GYN-315